

Tvárou v tvár diskriminácii

Učebný celok 2

Zhrnutie pre pedagógov

S tipmi a informáciami pre každý učebný blok

Text v kurzíve je prevzatý priamo zo vzdelávacieho nástroja.

Čo presne znamená diskriminácia a ako funguje? Koho sa týka a ako ovplyvňuje životy ľudí?

Ciele

V tomto učebnom celku študenti:

- preskúmajú fungovanie a procesy diskriminácie na medziľudskej aj spoločenskej úrovni;
- prediskutujú špecifické prípady spojené s anticigánizmom, antisemitizmom, diskrimináciou voči LGBT+ ľuďom a moslimom a s rasizmom, pričom ako východisko im poslúžia myšlienky a skúsenosti piatich mladých ľudí;
- sa oboznámia so zaužívanými pojmami, ktoré opisujú rôzne formy diskriminácie;
- uvažujú o tom, kto má na výskyt diskriminácie vplyv a ako by si v konkrétnom prípade sami poradili.

Študenti budú pracovať s modelom nazývaným „mechanizmus diskriminácie“. Ten rozoberá jednotlivé aspekty diskriminácie: ako vnímame „iných“ ľudí, ako je vytváranie skupín a ich posudzovanie súčasťou diskriminácie a aké sú jej dôsledky.

Štruktúra

Učebný celok *Tvárou v tvár diskriminácii* pozostáva z troch blokov (lekcií), z ktorých každý obsahuje viacero krokov.

Blok 1: Študenti sa zoznámia s príbehom Medine a na pochopenie toho, ako diskriminácia funguje využijú opis „mechanizmu diskriminácie“. Následne si vyberú jeden z piatich príbehov, s ktorým budú ďalej pracovať, aby si prehĺbili svoje vedomosti o procese diskriminácie. Blok končí diskusiou o tom, kto zohráva akú rolu v situáciách, kde dochádza k diskriminácii.

Blok 2: Študenti si na základe skúsenosti tých istých piatich mladých ľudí prehľadujú porozumenie pojmov anticigánizmus, antisemitizmus, diskriminácia LGBT+ ľudí, diskriminácia moslimov a rasizmus. Po oboznámení sa s významom uvedených pojmov, sa študenti zapoja do mobilnej konverzácie, v ktorej majú zainteresovaným poradiť, ako danú situáciu riešiť.

Blok 3: Diskriminácia má mnoho podôb a vyskytuje sa takmer všade. Nie vždy sa zhodneme na tom, akú váhu môžu mať niektoré činy alebo slová. Prečo tomu tak je a ako sa k tomu stavíme? Poďme sa na to pozrieť.

Pracovné postupy – ikonky

Študenti budú často pracovať vo dvojiciach, v menších skupinách alebo diskutovať o určitej téme v celej skupine. Odporúčany pracovný postup je pri jednotlivých krokoch vyznačený týmito ikonkami:

Individuálne odopovedanie na otázky umožňuje sformulovať osobný pohľad na danú záležitosť.

Prediskutovanie témy vo dvojiciach dáva každému možnosť vyjadriť svoj názor v jednoduchom formáte, s ďalšou osobou.

Diskusie v menších skupinách umožňujú zdieľať viacero názorov a vytvárajú neformálny priestor na vyjadrenie sa. Nie všetci študenti radi hovoria svoje názory pred celou skupinou.

Diskusie v celej skupine umožňujú získať prehľad o výsledkoch práce v menších skupinách a študentom aj pedagógom dávajú priestor na zosumarizovanie hlavných výstupov.

Blok 1 – Mechanizmus diskriminácie

Čas: približne 90 minút

Ako funguje diskriminácia? Vypočujte si príbehy piatich mladých ľudí, ktorí opisujú ich skúsenosti s diskrimináciou.

Osnova

Študenti najprv opisujú, čo je podľa nich diskriminácia. Potom si spolu vypočujú Medine, ktorá hovorí o vzťahu medzi predsudkami a diskrimináciou. Prostredníctvom jej vyhlásenia sa snažia pochopiť, ako mechanizmus diskriminácie funguje.

Po oboznámení sa so skúsenosťami piatich mladých ľudí s diskrimináciou si študenti vyberú jeden z príbehov, s ktorým budú ďalej pracovať. Snažia sa jeho pomocou prepojiť všeobecné praktiky „vytvárania inakosti“ a „nálepkovania“, zaraďovania ľudí do skupín a ich posudzovania, so skúsenosťami vybraného človeka. Blok sa končí diskusiou o tom, aký vplyv môžu mať jednotlivci na podobné situácie.

Krok 1 Čo už viete?

Čo viete o diskriminácii?

Diskutujte o svojich poznatkoch s ostatnými.

Toto je úvod k učebnému bloku. Nenechajte sa odradiť, ak sa vám odpovede študentov v tejto fáze budú zdať povrchné. Prvé zadanie dáva študentom príležitosť prispieť k spoločnému spoznávaniu diskriminácie a zistiť, čo o nej už vedia alebo chcú vedieť všetci študenti v skupine. Posledný krok tohto bloku im vytvorí priestor na reflexiu toho, čo sa od začiatku bloku o téme diskriminácie naučili.

Vyhradte si čas na diskusiu o odpovediach, s ktorými študenti prišli. Môžete pri tom položiť nasledujúce otázky:

Aké slová ste vo svojich odpovediach použili? Sú medzi nimi nejaké prívlastky alebo slová s emocionálnym nábojom (napr. nespravodlivé, škodlivé, zákerné atď.)? Sú medzi nimi podstatné mená opisujúce rôzne skupiny (cudzinci, utečenci atď.), či rôzne formy diskriminácie (rasizmus, antisemitizmus atď.)?

Toto cvičenie nie je o určení správnych alebo nesprávnych odpovedí. Je užitočné preskúmať prvé myšlienky, ktoré študentom pri tejto téme napadnú, a vrátiť sa k nim na konci bloku, keď svoje prvotné odpovede opäť uvidia a budú k nim môcť doplniť, čo nové zistili.

Kým začnete

- Uistite sa, že študenti sú si vedomí toho, že ich odpovede budú zdieľať so skupinou. Výmena názorov a diskusia sú totiž kľúčové pre proces učenia. Vždy, keď sa na svoje konto prihlásia, krátky text ich upozorní na to, že ich odpovede uvidíte vy a v prípade skupinovej práce aj ich spolužiaci.
- Keďže sú viaceré diskutované témy osobné, zvážte, či je v triede bezpečné prostredie a dobrá klíma a či ste si istí, že študenti sa budú k sebe správať s rešpektom. Prediskutujte túto záležitosť vopred, ak si myslíte, že je to potrebné.
- Pri viacerých krokoch v rámci učebného bloku budú môcť študenti pokračovať až po tom, ako napíšu a odošlú jednu či viac odpovedí. V niektorých prípadoch budú môcť pokračovať, až keď svoje odpovede odošlú všetci členovia skupiny. Je dôležité, aby o tom študenti vedeli.
- Študenti potrebujú vedieť, koľko času môžu stráviť pri každom kroku. Berúc do úvahy úroveň danej skupiny a čas, ktorý máte k dispozícii, dajte študentom dopredu vedieť, koľko času majú na jednotlivé úlohy. Každý blok začína krátkymi "zahrievacími" otázkami. Tie by ste mali prejsť pomerne rýchlo, aby ste mali viac času na diskusie v ďalších krokoch.
- Posúďte, či niektoré zadania môžete zadať ako domácu úlohu (tipy sú naznačené). Napríklad prieskum alebo príprava prezentácii môžu byť zadané ako individuálne alebo aj skupinové domáce úlohy.

Viacvrstvé učenie

Viacvrstvé alebo zmiešané učenie (blended learning) strieda prácu online a offline a študentom umožňuje efektívne využiť výhody oboch prostredí. Proces učenia pozostáva prevažne z vypracovávaní individuálnych zadaní a následných intenzívnych výmen medzi študentmi. Celý tento proces by ste mali pozorne sledovať.

Zadania sa nemajú vypracovávať v čo najkratšom čase a jednotliví študenti by nemali výrazne predstihnúť celú skupinu. Užitočné môže byť niektoré texty si spoločne prečítať a spoločne si tiež pozrieť zahrnuté videoklipy. Na skupinovú prácu a diskusie si vyhradte dostatok času.

Krok 2 Spoznajte Medine

Vypočujte si, čo si myslí o diskriminácii.

Skontrolujte, či sú zapnuté titulky.

Medine vo videu hovorí o predsudkoch a diskriminácii. Nie je to to isté.

Pozrite sa na to, čo hovorí Medine o mechanizme diskriminácie.

Odporúčame pozrieť si krátke video s celou triedou. Medine sa v roku 2013 zúčastnila na medzinárodnej mládežníckej konferencii o rozmanitosti a diskriminácii v Berlíne. Študenti si pozrú dvojminútový klip, v ktorom sa Medine predstaví a zdieľa skúsenosť so svojimi vlastnými predsudkami a aj úvahu o tom, či nimi iných ľudí diskriminuje. Pre Medine sú tieto pojmy trochu mätúce. Vyzvite študentov, aby použili slovník na porozumenie rozdielu medzi predsudkami (myšlienkami) a diskrimináciou (činmi).

V nasledujúcich krokoch bude príklad Medine využitý na priblíženie diskriminácie prostredníctvom metafory „diskriminačného stroja“, ktorého jednotlivé komponenty sa na diskriminácii podieľajú. Prepis toho, čo Medine hovorí, sa nachádza v pravom hornom rohu. Opätovné prečítanie jej vyjadrení môže študentom pomôcť pri vypracúvaní ďalších zadaní.

Krok 3 Mechanizmus diskriminácie

Toto sú jednotlivé časti mechanizmu diskriminácie a ľudia, ktorí sú do nich zapojení.

Iní ľudia

Prvý dojem, ktorý si pri stretnutí s niekým vytvoríme, je založený na jeho vzhľade alebo správaní. Keď niekto nevyzerá alebo sa nespráva tak, ako očakávame, začneme si o ňom myslieť, že je čudný. Všeobecné predstavy, ktoré sú základom našich očakávaní, však nevznikajú v našich hlavách. Ich zdrojom je zväčša naše okolie. Sú to teda očakávania, ktoré vytvárajú iní ľudia a prostredníctvom médií, jazyka a inštitúcií sa šíria ďalej.

Vytváranie skupín a vynášanie súdov

Keď sa rozhodneme, že niekto vyzerá inak, vedome alebo nevedome ho priradíme k nejakej skupine. Priradovanie ku skupinám ide často ruka v ruku s hodnotiacim úsudkom. Skupinám odlišných ľudí niekedy pripisujeme aj osobité charakteristiky. Keď potom prichádzame do styku s takými, ktorých sme priradili ku skupine s negatívnym hodnotením, môžeme sa k nim správať diskriminačne. Mechanizmus diskriminácie sa nespúšťa automaticky. Vždy môžeme prehodnotiť, ako ľudí posudzujeme a ako ich zaraďujeme do skupín.

Navigácia

Všetky učebné celky pozostávajú z učebných blokov. Ako pedagóg máte možnosť vybrať si konkrétny celok aj blok, s ktorým budú študenti pracovať. Každý blok pozostáva z viacerých krokov. Väčšina z nich je rozložená na niekoľkých stránkach – zvyčajne s otázkou, sprievodnou informáciou a zadaním na prácu vo dvojici či v menšej skupine. Študenti sa môžu vrátiť na predchádzajúcu stránku iba vtedy, ak je súčasťou toho istého kroku, napríklad aby sa ešte raz pozreli na otázku alebo si ešte raz prečítali sprievodnú informáciu. Navigácia šípku späť v prehliadači neumožňuje návrat k predchádzajúcim krokom. Ak je takýto návrat z nejakého dôvodu potrebný, menu v ľavom hornom rohu umožňuje presuny v rámci celého učebného bloku.

Slovné polia

V online prostredí sú dva typy polí, na ktorých sa zobrazujú odoslané individuálne odpovede študentov. 'Pole slov' zozbiera všetky zaslané odpovede a všetky ich aj zobrazí. Na druhej strane, 'pole vybraných odpovedí' ukazuje len ich náhodný výber. To znamená, že nie každý študent uvidí rovnaké odpovede. Zvyčajne je totiž odoslaných viac slov, než sa zmestí na obrazovku. Užitočným spôsobom, ako zachytiť celú šírku odpovedí, je preto pýtať sa na prekvapujúce alebo zaujímavé odpovede, ktoré študenti na svojej obrazovke vidia. Ako moderátor môžete tiež vytvoriť skupiny slov, ktoré patria k sebe.

V niektorých prípadoch pole zozbiera názory študentov, štatisticky ich vyhodnotí a zobrazí ich v podobe grafu alebo číselného vyjadrenia. Rozptýl potom ilustruje rozdielne názory členov skupiny, pričom k dispozícii máte námety na ďalšiu diskusiu k danej téme. Študenti, ktorí odošlú svoje odpovede medzi prvými, budú mať pole odpovedí relatívne prázdne. Po tom, čo odpovede odošlú aj poslední, požiadajte všetkých, aby si zobrazenie na stránke aktualizovali.

Slovník

K slovám, ktoré sú v textoch vyznačené, nájdete v slovníku vysvetlenia. To, do akej miery študenti slovník využijú, bude závisieť od úrovne ich znalostí, prejaveneho záujmu a času, ktorý budú mať k dispozícii. V niektorých prípadoch budú priamo vyzvaní, aby slovník použili. Zvážte, ktoré výrazy alebo pojmy chcete prediskutovať v celej skupine a uistite sa, že študenti ich významu porozumeli.

Dôsledky diskriminácie

Diskriminácia ľuďom ubližuje. Na individuálnej úrovni môže byť urážkou alebo mať formu fyzického násillia.

Diskriminácia môže byť tiež systémová, napríklad keď má nejaká skupina obmedzený prístup ku vzdelávaniu alebo bývaniu.

Mechanizmus diskriminácie umožňuje porozumieť jej fungovaniu v rovne medziľudských vzťahov a poukázať aj na jej celospoločenský rozmer. Ďalšie kroky sú kreatívne a vyžadujú si abstraktné myslenie. Jednotlivé aspekty diskriminácie sú v nich prezentované cez reálne príbehy piatich mladých ľudí.

Môžete sa študentov opýtať, čo si myslia o obrázku, ktorý ukazuje mechanizmus diskriminácie. Loptičky v nádobe stroja vľavo hore znázorňujú predstavy, ktoré o iných ľuďoch máme, zatiaľ čo ozubené kolesá stroja ich zoskupujú a vynášajú nad nimi súdy. Dievča vľavo celý mechanizmus kontroluje. Mladí ľudia nad strojom ho zásobujú nápadmi alebo obrazmi, zatiaľ čo prizeraúcim sa na pravej strane obrázka sa výsledok posudzovania zjavne nepáči.

Študentom sa zobrazia tri vyššie uvedené krátke texty, aby si ich pozorne prečítali. Môžete si ich prečítať nahlas s celou skupinou. Študenti dostanú niekoľko otázok a na ich zodpovedanie zakaždým použijú kľúčové slová. Pod ikonkou (i) sa nachádza prepis videa s Medine.

Prečítajte si, čo hovorí Medine vo videu.

- Aké predstavy má Medine o ľuďoch na stanici?

- Ako Medine hodnotí ľudí na stanici?

- Ako si predstavuje „normálneho“ človeka?

Na každú otázku dajte aspoň dve odpovede.

- Kto rozhoduje o tom, čo je normálne?

- Pre koho je diskriminácia výhodná?

Na každú otázku dajte aspoň dve odpovede.

Posúďte svoje odpovede.

Diskutujte najskôr vo dvojiciach a potom v celej skupine.

Je dôležité, aby ste diskusii o týchto otázkach venovali dostatok času. Diskusia môže prebehnúť v menších skupinách alebo v celej triede.

Informácie a pokyny

Dodatočné informácie a pokyny sú pri niektorých krokoch uvedené pod ikonkou v pravom hornom rohu. Uistite sa, že o tom študenti vedia, pretože niekedy budú tieto informácie a pokyny potrebovať, aby vypracovali svoje zadania.

Podtitulky

Uistite sa, že máte zapnuté podtitulky k videám ešte pred tým, než ich študenti začnú pozerať. Kliknite na ikonku v pravom dolnom rohu videa a vyberte si jazyk podtitulkov.

Krok 4 Stretnutie

Vypočujte si príbehy piatich ľudí.
Skontrolujte, či sú zapnuté titulky.
O kom sa chceš dozvedieť viac? Vyber si jedného človeka.

V tomto osemminútovom filme hovorí Tyrell z Nemecka, Aya z Holandska, Nick z Ukrajiny, Anna z Dánska a Márk z Maďarska o svojich skúsenostiach s diskrimináciou.

Každý z týchto mladých ľudí sa najprv predstaví. Je dôležité vypočuť si, ako sami vymedzujú svoju identitu. Nechceme totiž, aby sa ich predstavenie zúžilo len na skúsenosť s diskrimináciou. Zároveň poukazujeme na to, že existujú rôzne formy diskriminácie a rozličné spôsoby, akými ju ľudia môžu prežívať. Medzi rôznymi formami však nie je žiaden rebríček, ktorý by nejakú formu diskriminácie vyhodnotil ako „najhoršiu“.

Každý študent si vyberie jedného človeka, o ktorom sa chce dozvedieť viac.
Je dôležité, aby študenti pracovali s príbehom podľa vlastného výberu, pretože v nich niečo z neho zarezovalo alebo vyvolalo záujem. Ak si veľa študentov vyberie tú istú osobu, odporúčame vytvoriť niekoľko menších skupín a výsledky ich práce si neskôr porovnať či dať do kontrastu

Krok 5 Pohľad zblízka

Vybrali ste si toho istého človeka. Vytvorte menšie skupiny.
Využite poznatky o mechanizme diskriminácie na vysvetlenie toho, čo tento človek zažil.

Pozrite si video. Skontrolujte, či sú zapnuté titulky.
- V čom bol človek, ktorého ste si vybrali, vnímaný ako odlišný?
- Ako tohto človeka hodnotili ostatní? Čo si o ňom mysleli?
- Čo sa v podobnej situácii považuje za „normálne“?

Poznanie toho, ako funguje mechanizmus diskriminácie, vám ju pomôže pochopiť ako proces. V skupine prediskutujte, čo nové ste sa naučili.

V menších skupinách sa študenti podrobnejšie zaoberajú tým, čo si zažil nimi vybraný človek. Model diskriminácie, ktorý bol predstavený predtým, teraz použijú na podrobnejšie preskúmanie skúseností konkrétneho človeka.

Krok 6 Pod drobnohľadom

Kde sa diskriminácia odohrala?
Čo sa stalo?
Kto všetko sa na tom podieľal?

Prediskutujte v skupine, ako sa mohli cítiť členovia rodiny, priatelia, spolužiaci alebo iní ľudia v tejto situácii.

Ľudia môžu zasiahnuť a situáciu zmeniť.
Vyhodnotte, do akej miery majú jednotliví ľudia moc zmeniť situáciu.
Akú moc zmeniť situáciu mali priatelia a členovia rodiny?

Študenti individuálne odpovedajú na tri otázky s viacerými možnosťami. Otázky pomáhajú študentom pochopiť, že miesto, kde došlo k diskriminácii, a osoby, ktoré s tým boli spojené, sú majú svoju váhu.

Študenti by mali o svojich odpovediach diskutovať v menších skupinách. Na zhrnutie môžete každú skupinu požiadať o zdieľanie jedného či dvoch zistení.

Študenti taktiež posudzujú, ako by mohli situáciu ovplyvniť ďalší ľudia (priatelia, rodina, okoloidúci). Môžu to jednotlivito online alebo ako aktivitu v celej skupine, pri ktorej sa v priestore ku každej otázke naznačí škála a každý na nej môže fyzicky zaujať svoju pozíciu. Zaujatie stanoviska je východiskom pre výmenu názorov na to, aké úlohy môžu konkrétni ľudia zohrať v určitej situácii a aké faktory ovplyvňujú ich pocit, že situáciu môžu ovplyvniť. V tejto aktivite je dôležitá úloha pedagóga ako moderátora diskusie. Nezapudnite dať slovo aj študentom, ktorí podľa svojho umiestnenia na škále zastávajú menšinový názor. Príklad diskusie založenej na zaujatí stanoviska pomocou vytvorenej škály nájdete v krátkom videu z mládežníckeho stretnutia v roku 2013.

Krok 7 Čo ste sa dozvedeli?

Pozrite sa ešte raz, na svoje pôvodné odpovede.
Čo viete o diskriminácii TERAZ?
Prediskutujte svoje odpovede v skupine.

Študenti si prezrú svoje odpovede na otázky z úvodu tohto bloku a pridávajú nové myšlienky, z ktorých sa vytvorí nové textové pole. Vyhradte si dostatok času na diskusiu o tom, aké nové informácie študenti pridali, a na zhrnutie toho, čo sa naučili.

Blok 2 – Užšia a širšia perspektíva

Čas: približne 90 minút (vrátane domácej úlohy, ak ste ju zadali)

Krok 4 môžete zadať ako domácu úlohu. Ak tak urobíte, odporúčame urobiť krok 3 v triede a potom môžu študenti pracovať na ďalšom kroku vo dvojiciach alebo menších skupinách.

Na aké rôzne typy diskriminácie si viete spomenúť? Oboznámte sa s piatimi rôznymi typmi diskriminácie a so spôsobmi, akými na ne môžu mladí ľudia v Európe reagovať.

Osnova

V druhom bloku sú skúsenosti piatich mladých ľudí využité ako východisko na hlbšie porozumenie termínom rasizmus, antisemitizmus, diskriminácia voči LGBT + ľuďom, anticigánizmus a diskriminácia voči moslimom. Po tom, ako študenti rozoberú význam týchto pojmov, sa zapoja do mobilnej konverzácie o určitej situácii, v ktorej majú zainteresovaným ľuďom poradiť s jej riešením.

Krok 1 Slová majú moc

Vypočujte si päť krátkych príbehov. Skontrolujte, či sú zapnuté titulky.

Študenti, ktorí predtým pracovali na 1. učebnom bloku, už budú videoklip poznať. Predtým, ako si ho znova pozrú, sa ich opýtajte nasledujúcu otázku.

Akými slovami by ste opísali diskrimináciu, ktorej čelili ľudia v príbehoch?

Opíšte formu diskriminácie. Porovnajzte svoje odpovede.

Ak študenti s 1. učebným blokom nepracovali, nechajte ich najprv pozrieť si video a otázku položte až vtedy, keď sa zobrazí online. Naplánujte si dostatok času, aby ste sa mohli venovať pomenovaniu, s ktorými študenti prišli, a prediskutujte aj to, aké slová v textovom poli chýbajú.

Krok 2 Ako sa nazývajú jednotlivé typy diskriminácie?

Antisemitizmus, rasizmus, diskriminácia moslimov, anticigánizmus, diskriminácia LGBT+ ľudí.

Prečo majú rozličné formy diskriminácie rôzne pomenovania? Posúďte jednotlivé odpovede.

Krok 3 Zaostríte

Vytvorte menšiu skupinu. Každá skupina sa bude venovať jednému pojmu.

Sústredte sa na jeden z piatich typov diskriminácie.

Čo o tom už vieme...

Rozdeľte študentov do skupín a premyslite si, či budú mať možnosť vybrať si, akému pojmu sa budú venovať. Je dôležité, aby ste zadelili prácu na všetkých piatich termínoch, pretože skupiny budú neskôr porovnávať podobnosti a rozdiely medzi nimi.

Krok 4 Zaostríte na detaily

Na opis rozličných foriem diskriminácie sa používajú rôzne pojmy. Vyplývajú z odlišných historických súvislostí a perspektív. Z dvoch textov vyberte kľúčové slová.

Z textu, ktorý ste si práve prečítali, vyberte kľúčové slová. Ktoré kľúčové slová použijete? Kliknite na čísla 1 a 2.

Opíšte typ diskriminácie, ktorej ste sa práve venovali. Použite pri tom kľúčové slová a vaše vlastné myšlienky.

Ďalšie informácie pre študentov pod ikonkou (i): *Javy, na ktoré sa tu zameriavame, sú zložité. Definovanie toho, čo presne je rasizmus, antisemitizmus alebo anticigánizmus, či diskriminácia moslimov a LGBT+ ľudí sa líši aj medzi odborníkmi. Niekedy sa nezhodnú ani na tom, aké výrazy sa majú na pomenovanie týchto javov použiť. Niektoré zaužívané pojmy ako islamofóbia či homofóbia mnoho ľudí považuje za zavádzajúce, aj keď sú denne vyslovované v médiách a v bežnej komunikácii. Pri používaní pojmov je potrebné dávať si pozor, pretože to môže ovplyvniť spôsob, ako ľudia nazerajú na javy, ktoré dané pojmy opisujú.*

Prvý text, ktorý si študenti prečítajú, je všeobecný opis každého z piatich termínov, ktorý spracoval projektový tím Stories that Move. Druhý text je prevzatý od konkrétnej medzinárodnej organizácie (OSN, UNESCO alebo OBSE) či z niektorej mimovládnej organizácie.

Na základe prečítaného si študenti následne vytvoria svoj vlastný opis a pri tom využijú kľúčové slová, ktoré si z textov vybrali.

Vytvorte zmiešané skupiny tak, aby v nich bol aspoň jeden človek z každej skupiny, ktorá pracovala s iným typom diskriminácie.

Pred tým, ako postúpíte na 5. krok, sa v celej skupine porozprávajte o rôznych opisoch a definíciách. Vráťte sa k otázke zo začiatku bloku: *Prečo majú rozličné formy diskriminácie rôzne pomenovania?*

Krok 5 Ako reagovať?

Z príbehov, ktorým ste sa venovali, si vyberte jedného človeka, ktorý sa stretol s nejakou formou diskriminácie.

Doplňte nasledujúci chat cez WhatsApp.

Ak by bol človek, ktorého ste si vybrali, vašim dobrým priateľom alebo priateľkou, ako by ste mu alebo jej poradili? Ako možno zareagovať na diskrimináciu, s ktorou sa stretol alebo stretla?

Doplň konverzáciu vlastným textom.

Porovnajte svoje odpovede a rozhodnite sa, ktorú z nich predstavíte celej skupine. Najskôr však predstavte príbeh.

Diskutujte v celej skupine.

Čo ste sa dozvedeli o rôznych formách diskriminácie a spôsoboch, akými ovplyvňuje životy ľudí? Zmenil sa v niečom váš pohľad na diskrimináciu?

Študenti si prečítali krátky rozhovor cez chat s jedným z piatich mladých ľudí z videoklipu: Anny, Aye, Márka, Nicka alebo Tyrella. Môžu pracovať v rovnakých skupinách alebo vo dvojiciach ako pri kroku 4.

Vyhradte si dostatok času, aby študenti mohli prediskutovať rôzne odpovede a dôvody, prečo im ich študenti poradili. Uvedomia si pri tom, že spôsob odpovedania na rôzne formy diskriminácie ovplyvňujú mnohé faktory. Napríklad, či majú pocit, že prostredie, v ktorom sa diskriminácia deje, je bezpečné. Alebo aj to, aké sú osobné vlastnosti priateľa alebo okoloidúci, ktorý je napríklad svedkom diskriminujúceho komentára.

Na konci bloku sa študentov opýtajte, či sa ich pohľad na diskrimináciu v niečom zmenil. Môžu sa o tom najskôr porozprávať vo dvojiciach a následne zdieľať svoje postrehy v celej skupine.